

PREDSTAVLJENA KNJIGA 'ABRAHAMOVA ŽRTVA' SLOBODANA PROSPEROVA NOVAKA I VIKTORIJE FRANIĆ TOMIĆ

Knjiga koja tjera na šutnju

● **Za pisanje ove knjige bilo je potrebno poznavati povijest, Bibliju, književne i likovne epohe i stilove, moralni nauk, monoteističke religije te cijeli niz jezika, naveo je Zidić**

Piše: Bruno Lucić
Foto: Tonči Plazibat/CROPIX

Dubrovnik odnosno dvorana Ivana Pavla II. u Samostanu sv. Klare 18. je kolovoza postala prvo odredište za promociju knjige „Abrahamova žrtva“ autora Slobodana Prosperova Novaka i Viktorije Franić Tomić. Nakon što je predsjednica dubrovačkog ogranka Matice hrvatske Vesna Čučić uvodne riječi posvetila biografijama autora, koautorica Franić Tomić iznijela je značaj ove komparativne analize.

- Ne želimo da ova promocija postane 'ritual knjige' jer će onda ova knjiga postati mit. Fabularizacija čina Abrahamove žrtve gdje Jahve kao nalogodavac traži Izakovu

smrt postala je temelj triju monoteističkih religija. Vjera je temelj morala, a ne obrnuto. Taj čin zapravo akumulira i uzima znanje, a iza sebe ostavlja šutnju. Od Abrahama se, kao 'vitezu vjere' traži žrtva, odricanje potomstva i prokazivanje vlastite identifikacije. Kao što ne želimo da ova promocija postane mit, tako je loše kada mit postane historiografija jer upravo je to uzrok današnjih ratova i zlosilja, kazala je koautorica.

Okupljenima se obratio Prosperov Novak.

- Prvo smo Dubrovčanima željeli pokazati, predstaviti ovu knjigu jer se Abrahamova žrtva upravo u Dubrovniku obrađuje u dosta literarnih dijela. Moglo se

Slobodan Prosperov Novak, Viktorija Franić Tomić, Vesna Čučić, Igor Zidić

o toj temi pisati još mnogo, mogla je ova knjiga biti puno deblja, no, cilj ove knjige je da tjera na šutnju, a ne na pričanje. Dakle, riječ je o jednoj komparativnoj studiji u kojoj smo htjeli prikazati obradu Abrahamove žrtve u svjetskim i domaćim razmjerima. Uzeli smo Kafku, Prousta, Mavra Vetranovića ili pak nama sasvim nepoznate autore koji se bave ovim mitom, rekao je Prosperov Novak.

Komentirajući novu knjigu, povjesničar Igor Zidić istaknuo je zahtjevne strane prezentiranog

djela.

- Ova knjiga nije 'lak zalogaj'. To se da vrlo lako objasniti sljedećim primjerom: navedeno je mnogo citata na engleskom, francuskom, njemačkom, talijanskom i drugim jezicima, ali navedeni su bez prijevoda. Pred sobom imamo jedan 'mitski siže' koji je višestoljetni likovni, književni, vjerski i moralni motivator. Obično se komparativne studije izvode tako što se uspoređuju dva lika ili dva romana iz iste epohe. Naša komparatistika je nedovoljno istražena, ona

je prekrivena. Prekrivena je našom indolencijom, nepoznavanjem komparativne kulture, kritičke književnosti, hrvatske kulture. Za pisanje ove knjige bilo je potrebno poznavati povijest, Bibliju, književne i likovne epohe i stilove, moralni nauk, monoteističke religije te cijeli niz jezika. Radi se o jednom primjermom djelu. Bez pretjerivanja mogu reći da je ova knjiga primjer dubinske komparatistike. Mit se obično promatra kao nešto što se prenosi s koljena na koljeno. No, mit traži i naše re-

akcije koje su, koliko god snažne ili blage bile, zapravo kritike. Ovdje treba obratiti pažnju i na žrtvu koju je podnio Abraham. Morao je promijeniti ime, iz Abram u Abraham, postao je Izraelac, otac izraelskog naroda kao što je Sara postala majka izraelskog naroda. Dakle, morao se odreći onoga što jest, zaključio je Zidić.

Čitajući ulomke iz Vetranovićeve drame „Posvetilište Abramovo“, umjetnički obol večeri dali su glumci Maro Martinović i Milka Podrug Kotović.